

SUOMEN KENNELLIITTO - FINSKA KENNELKLUBBEN RY
DREEVERIEN AJOKOESÄÄNNÖT

(Hyväksytty Suomen Dreeverijärjestön kokouksessa 19.3.1977 ja Kennelliiton valtuustossa 7.5.1977, 24.11.2007 ja 31.5.2008)

1§

SÄÄNTÖJEN ALUE

Näitä sääntöjä noudatetaan Suomen Kennelliitto-Finska Kennelklubben ry:n (Kennelliitto) hallituksen ja kennelpiirien myöntämissä dreeverien ajokokeissa, valtakunnallisissa otteluissa ja maaotteluissa.

2§

TARKOITUS

Ajokokeiden tarkoitus on metsästysolosuhteissa hyviä metsästäjätapoja noudattaen näiden sääntöjen nojalla arvostella dreeverien käyttöominaisuuksia haukkuen ajavana koirana rodun jalostusta varten riistanhoidollisin päämäärin sekä samalla tarjota harrastajilleen virkistäviä ja kehittäviä kilpailu- ja yhteistoimintatilaisuuksia, joissa dreeverien omistajat saavat mahdollisimman oikeudenmukaisen kirjallisen tuomariarvostelun koiransa käyttöominaisuuksista.

Vain jäniksen- ja ketunajo ovat arvostelun kohteina, mikäli asianomaisten viranomaisten luvalla ei hyväksytä muuta ajoeläintä.

3§

KOKEIDEN JÄRJESTÄMINEN JA KOELUVAT

Kokeiden toimeenpanoluvan anoo kokeet järjestävä yhdistys, jonka tulee olla Kennelliiton jäsen, ja kokeiden käytännöllisestä järjestelystä huolehtii ja vastaa yhdistyksen valitsema koetoimikunta, jolla on nimetty koepäällikkö ja sihteeri.

Ajokokeet voivat olla luonteeltaan joko yleisiä ja yhdistyksen jäsentenvälisiä, osanottajamäärään nähden rajoitettuja tai otteluita, joihin osallistumisesta voidaan määrätä erillisillä kilpailusäännöillä.

Kokeet voidaan järjestää yksi- tai kaksipäiväisinä, mutta tulee kukin luokka kokeilla samana päivänä.

Koelupien anomuksiin ja niihin merkittäviin tietoihin kuten kokeen järjestäjään, laatuun, osanottajien rajoittamiseen, koeaikaan, paikkaan, kilpailuluokkiin, ylituomariin ja hänen varamieheensä sekä luvan myöntävään kennelpiiriin luvan anomusaikaan ennen koetta, kokeiden, osanottomaksujen ja niiden suuruuden ilmoittamiseen, maksamiseen, ilmoittautumisten vastaanottajaan, ilmoittautumisaikaan, koepöytäkirjojen lähettämiseen, kokeiden peruutuksiin ja siirtoihin yms. nähden, sekä yhteensattumien välttämiseen ja tuomaristoon nähden noudatetaan Kennelliiton, SDJ-FDK:n tai asianomaisten kennelpiirien antamia ohjeita, määräaikoja ja päätöksiä. Kokeiden toimeenpanoluvat anotaan siltä kennelpiiriltä, jonka alueella kokeet suoritetaan. Suomen Dreeverijärjestö-Finska Dreverklubben ry (SDJ-FDK) anoo valtakunnallisten ottelujen ja maaottelujen toimeenpanoluvat Kennelliitolta.

Jos myönnettyjä kokeita ei voida aikanaan järjestää, on ilmoitus kokeiden peruuttamisesta tai anomus niiden siirtämisestä tehtävä mahdollisimman pian koeluvan myöntäjälle. Kennelpiiri ilmoittaa peruutuksesta ja siirrosta Kennelliitolle.

4§

KOKEISIIN OSALLISTUMISOIKEUS

Kokeisiin saavat osallistua Kennelliiton tai sen hyväksymien ulkomaisten kenneljärjestöjen rekisteröimät dreeverit sekä Suomen Bassetkerhon alaisten rotujen koirat, jotka ovat saaneet palkinnon edellä mainittujen järjestöjen hyväksymässä näyttelyssä.

Palkintotuomarin koira ei saa kilpailla siinä luokassa, jota hän on arvostelemassa.

Ylituomarin tai hänen perheenjäsenensä koira ei saa osallistua ko. kokeisiin.

Kokeisiin ei saa osallistua tarttuvaa tautia sairastava koira, kiimainen narttu eikä narttu 30 vuorokauden aikana ennen arvioitua penikoimista ja 42 vuorokauden aikana penikoimisen jälkeen.

Kokeisiin ei saa osallistua koira, joka ei täytä Kennelliiton voimassa olevia rokotusmääräyksiä.

5§

KOKEISIIN ILMOITTAUTUMINEN

Koetoimikunnalla on oikeus rajoittaa ajokokeisiin osallistuvien koirien lukumäärää, milloin järjestelytoimenpiteet niin vaativat.

Kirjallinen ilmoittautuminen kokeisiin on tehtävä vähintään viisi (5) päivää ennen koetta ellei toisin ole ilmoitettu.

Joka pätevää syytä ilmoittamatta jää pois kokeesta, on velvollinen suorittamaan osanottomaksun.

Koetoimikunnalla on oikeus hyväksyä jälki-ilmoittautumisia ja voi niistä periä kaksinkertaisen osanottomaksun.

6§

KILPAILULUOKAT

Koiralla on oikeus kilpailla avoimessa luokassa tai voittajaluokassa, jälkimmäisessä mikäli se on sitä ennen saanut Kennelliiton tunnustamissa ajokokeissa ensimmäisen palkinnon avoimessa luokassa.

Samoissa kokeissa koira saa kilpailla vain yhdessä luokassa.

7§

KOEMAASTOT

Kutakin avoimen ja voittajaluokan koiraa kohti on varattava yksi koemaasto. Lisäksi on varattava tarpeellinen määrä ylimääräisiä koemaastoja mahdollisia koemaastojen vaihtoja varten. Koemaastojen on oltava riittävän laajoja ja sijaittava niin etäällä toisistaan, ettei ajojen sekaantumisvaaraa ole.

Ennen kilpailua määrää ylituomari koemaastot kullekin tuomariryhmälle. Tämän jälkeen arvotaan kullekin tuomariryhmälle ainoastaan yksi koira. Arvonta voidaan suorittaa järjestelyjen helpottamiseksi etukäteen ylituomarin hyväksymällä puolueettomalla tavalla. Koe on suoritettava arvotun koemaaston rajojen sisällä, ellei ylituomari tai hänen estyneenä ollessaan tuomariryhmän johtaja anna pakottavista syistä nimenomaista lupaa koemaaston vaihtamiseen.

Ryhmänjohtajan luvalla suoritetusta koemaaston vaihtamisesta ja sen syystä on aina ilmoitettava ylituomarille.

8§

PALKINTOTUOMARIT

Palkintotuomarit arvostelevat koiran yksi- tai useampihenkisenä ryhmänä. Ylituomari määrää tuomariryhmässä yhden ryhmänjohtajaksi, jonka antamia määräyksiä on noudatettava.

Ylituomari ei saa toimia palkintotuomarina.

Avoimen luokan ryhmänjohtajalla on oltava Kennelliiton hyväksymä dreeverien ajokokeiden palkintotuomarikortti. Voittajaluokassa on ryhmänjohtajalla ja vähintään yhdellä muulla palkintotuomarilla oltava Kennelliiton hyväksymä dreeverien ajokokeiden palkintotuomarikortti. Poikkeustapauksissa voidaan tuomarikurssin suorittanut kokelas hyväksyä palkintotuomariksi, mutta hän ei saa toimia ryhmänjohtajana.

Yli- ja palkintotuomarien on täytettävä Kennelliiton asettamat jäsenyys- ja pätevyysvaatimukset.

Mikäli ilmenee voittamattomia järjestelyvaikeuksia, ylituomarilla on oikeus arvonnän jälkeenkin siirtää palkintotuomareita ryhmästä toiseen.

Jos koiranomistajalla on este, hänen on asetettava sijaansa koiranohjaaja, joka katsotaan hänen valtuuttamukseen edustajaksi.

9§

HAKUERÄT

Hakuerän pituus on 2 tuntia. Avoimessa luokassa saa koira yhden varsinaisen hakuerän sekä tarvittaessa yhden ylimääräisen hakuerän. Voittajaluokassa saa koira kaksi varsinaista ja tarvittaessa yhden ylimääräisen hakuerän. Ylimääräisiä hakueriä voi koira kokeissa saada vain yhden.

10 §

KOKEEN SUORITUS

Hakevaa koira ei saa auttaa ajoeläimen saamiseksi jalkeille. Ainoastaan ylimääräisen hakuerän viimeisellä tunnilla on ryhmänjohtajalla oikeus, mikäli olosuhteet ovat koiralle erittäin epäedulliset, koiranohjaajan pyynnöstä antaa lupa sen auttamiseen. Äärettömän vaikeiden sääolosuhteiden vallitessa on ylituomarilla oikeus antaa lupa koirien auttamiseen ajoeläimen löytämiseksi ensimmäisen hakutunnin jälkeen. Koiran katsotaan itse saaneen ajoeläimen jalkeille, jos ajo alkaa ennen kuin lupa koiran auttamiseen on annettu ja myös silloin, kun varmasti voidaan todeta koiran itse saaneen ajoeläimen jalkeille, vaikka auttamislupa onkin annettu.

Kun ajoeläin on saatu jalkeille, saa koira ajaa sitä 120 minuuttia, paitsi voittajaluokan toisessa ajossa 60 minuuttia, minkä jälkeen koe-erä on päättynyt. Vain silloin, kun koe-erän loppuminuuteilla syntyy hukka, jatkettakoon erää kunnes selviää, onko kyseessä sellainen hukka, joka on vähennettävä ajoajasta vai eikö. Siinä tapauksessa, että voittajaluokassa kilpailevan koiran ohjaaja haluaa ensimmäisen ajon 60 minuutin ajoksi, tulee hänen siitä ilmoittaa ryhmänjohtajalle ennen kuin 60 minuuttia ensimmäisen ajon alkamisesta on kulunut. Hyväksytyt ajoaika on se aika, joka jää jäljelle, kun 120 minuutista ja voittajaluokan toisesta 60 minuutin ajoajasta vähennetään hukat. Hukaksi ei lasketa 5 minuutin pituista tai sitä lyhyempää keskeytystä.

Ajossa ei sallita 40 minuuttia pitempää keskeytystä, vaan koe-erä on lopetettava, vaikka palkintotuomarit eivät olisikaan saaneet selville keskeytyksen syytä. Ajon ja hukan selvittelyn aikana koira ei saa auttaa eikä häiritä.

Koiran ohjaajalla on oikeus kokeen aikana saada tietää ryhmä- tai koetuomarilta koiransa ajoajan pituus ja voittajaluokassa mahdollisuus siirtyä toisen ajon hakuun.

11 §

KOETTA HÄIRITSEVÄT TEKIJÄT

Seuraavien vakavasti häiritsevien esteiden sattuessa keskeytettäkään koe-erä ja koiranohjaajalla on oikeus hyväksyä tai hylätä ajo, jos esteen syy on todettu ja jos hän päätöksestään viipymättä palkintotuomarille ilmoittaa:

Voittajaluokan 60 minuutin ajoksi voidaan keskeytynyt ajo hyväksyä vain silloin, kun ajoajasta on kulunut enintään 60 minuuttia.

1. Jos ajettavana oleva ajoeläin menee louheen tai muuhun sellaiseen paikkaan, josta koira ei voi sitä itse karkottaa liikkeelle.
2. Jos ajettavana oleva ajoeläin menee sellaiseen paikkaan, jossa koira sekä palkintotuomarin että koiranomistajan mielestä voi joutua hengenvaaraan, kuten esim. vilkasliikenteiselle maantielle, rautatielle, heikoille jälle jne.
3. Jos koira on ottanut ajoeläimen kiinni.
4. Jos sivullinen on ampunut ajoeläimen.
5. Jos vieras koira on keskeyttänyt ajon.
6. Jos vieras koira on yhtynyt ajoon ennen kuin ajoajasta on kulunut 40 minuuttia: jos ajoajasta on kulunut vähintään 40 minuuttia, eikä vierasta koira yrityksistä huolimatta ole saatu kiinni tai jättämään ajoa, saadaan koe suorittaa loppuun, jos palkintotuomarit voivat selvästi todeta, ettei vieraasta koirasta ole apua tai häiriötä.

Jos koiranohjaaja edellä mainituissa tapauksissa hylkää ajon, annettakoon koiralle ylimääräinen koe-erä.

7. Ylimääräinen koe-erä voidaan antaa myös silloin, kun todetaan koiran ajavan toista lajia olevaa ajoeläintä kuin millä sitä pitäisi kokeilla, tai muuta kuin ajoeläimeksi hyväksyttyä eläintä.

8. Ylimääräinen koe-erä voidaan antaa muulloinkin koirasta riippumattomien ja palkintotuomarien hyväksymien vakavasti häiritsevien esteiden sattuessa. Koira voi kokeen aikana saada vain yhden ylimääräisen koe-erän. Jos vakavasti häiritsevä este keskeyttää ajon, olkoon koiralla oikeus - mikäli koiranohjaaja hyväksyy jo tapahtuneen ajon – suorittaa hakua siitä lukien kun ajo todettiin päättyneeksi, enintään 40 minuuttia. Jos tällöin syntyy uusi ajo, koira saa ajaa niin kauan, kun sillä on jäljellä ajoaikaa, kun ennen keskeytystä ajettu aika ja sen jälkeen tapahtuneen haun aika vähennetään 120 minuutista - voittajaluokan lyhyemmässä ajossa 60 minuutista, - ja lukea hyväkseen tänä aikana syntyneen lisäajon. Ominaisuuspisteet ja ajoaika lasketaan koko ylimääräisen koe-erän työskentelystä.

12 §

KOKEEN KESKEYTTÄMINEN

Koe keskeytettäköön:

1. jos koira on haluton työskentelemään tai sairas;
2. jos koira kokeen aikana aiheetta katoaa tai se ei salli itseään kytkettävän, vaikka se ei työskentele jäljillä eikä aja;
3. jos koira on niin löysä tai tiukka, etteivät palkintotuomarit voi seurata ajon kulkua;
4. jos koira ajaa hirveä, peuraa tai poroa eikä ohjaajansa kiellosta sitä lopeta tai koira ei saada kytketyksi 30 minuutin kuluessa siitä, kun asia on todettu.
5. Koira voidaan sulkea pois kokeista myös silloin, kun koiranomistaja rikkoo tahallisesti koesääntöjä tai kytkee koiransa ilman palkintotuomarin antamia ohjeita ja määräyksiä.
6. Ylituomarilla on oikeus kieltää sairaaksi todetun koiran osallistuminen kokeisiin tai keskeyttää sen kokeen jatkaminen. Ryhmänjohtajallakin on oikeus samasta syystä keskeyttää kokeen jatkaminen. Koetuomarin on oltava ehdottoman varma toteamuksestaan ennen kuin hän keskeyttää kokeen.

13 §

ARVOSTELUPERIJSTEET

1. Ominaisuuspisteet.

Koiran ominaisuudet arvostellaan seuraavien kohtien mukaan huomioiden arvostettavat ominaisuudet (+) ja kielteiset ominaisuudet (-).

I Haku (ennen jäljen löytämistä)

- + nopea
- + laaja
- + järjestelmällinen
- + hyvä yhteydenpito
- hidas
- lähihakuinen
- epämääräinen

II Ylösotto (jäljen löydyttyä)

- + määrätietoinen, rengastava
- + jälkitarkka eteneminen
- + ylössaanntiin johtavaa herättelyä
- puurtava
- hakulöyisyys

III Ajovarmuus ja hukkatyöskentely

- + rauhallinen
- + hyvä yhteys ajettavaan
- + hukalla sitkeä ja uuttera
- + järkevästi rengastava
- + hyvä tiehukkatyöskentely
- liian kiihkeä
- ajo katkonaista
- ajaa ilmapainusta

- kertaa ajettua jälkeä
- hukkatyöskentely epämääräistä
- jättää hukat selvittämättä

IV Haukku (haukkupisteet)

- + kuuluva
- + sointuva
- + kaksiääninen
- kuuluvuudeltaan heikko
- laadultaan huono

V Haukun luonne

- + rauhallinen
- + tapahtumista kertova
- löysä
- tiukka

VI Tottelevaisuus ja yhteistyö ohjaajan kanssa

- + on ohjattavissa
- + vastaa kutsuun
- + tulee kutsuttaessa
- liian itsenäinen
- ei anna kiinni

VII Kokonaisvaikutelma

- + hyvät puolet, joita ei arvostella edellä mainituissa kohdissa
- epämiellyttävät piirteet esim. vihainen

Kohdat 1-VII arvostellaan 1-5 pisteen arvoiksi, jolloin 1 = heikko, 2 = välttävä, 3 = tyydyttävä, 4 = hyvä ja 5 = kiitettävä.

Lopullinen tulos on koe-erien ja tuomarien antamien pisteiden keskiarvo.

2. Ajoaika

Ajoajasta voi saada maksimi 65 pistettä alempana mainittujen kaavojen mukaan laskettuna (pistetaulukko liitteenä).

Siinä tapauksessa, että koira on saanut säännönmukaisen ajon, ajoajan pisteitä laskettaessa käytetään silloin avoimessa luokassa kaavaa:

$$\text{ajopisteet} = 65 \times t / 120$$

kahden desimaalin tarkkuudella

t = ajoaika minuuteissa

Alle 45 minuutin ajoajasta ei ajopisteitä avoimessa luokassa huomioida.

Voittajaluokassa ovat ominaisuuspisteet samat kuin edellä, mutta ajoajan pisteet lasketaan seuraavalla tavalla:

Siinä tapauksessa, että on saatu kaksi säännönmukaista ajotulosta, käytetään kaavaa:

$$\text{ajopisteet} = 65 \times t / 180$$

kahden desimaalin tarkkuudella,

jolloin t = kahden ajon yhteenlaskettu aika minuuteissa

Yhden ajon perusteella voittajaluokassa käytetään samaa kaavaa kuin kahden ajonkin, jolloin t = yhden ajon ajoaika minuuteissa.

Alle 60 minuutin kokonaisajoajasta ei voittajaluokassa ajopisteitä huomioida.

Koiran lopullinen pistemäärä saadaan, kun palkintotuomariryhmän eri ominaisuuksista antamista pisteistä lasketaan keskiarvo kahden desimaalin tarkkuudella ja näin saadut arvot lasketaan yhteen ja lisätään ajoajasta saatuihin pisteisiin.

Ensimmäisen (1) palkinnon saa vähintään 75 pisteellä

Toisen (2) vähintään 60 pisteellä

Kolmannen (3) vähintään 45 pisteellä

Suomen Bassetkerhon alaiset rodut

AVO 1 55 p. AVO 2 45 p. AVO 3 35 p.

VOI 1 60 p. VOI 2 50 p. VOI 3 40 p.

Ensimmäistä palkintoa ei kuitenkaan voida antaa sellaiselle koiralle, - vaikka sillä onkin vähintään 75 pistettä - joka ei ole saanut haukkupisteitä vähintään 3 pistettä.

Kokeitten molemmissa luokissa jaetaan niin monta ensimmäistä, toista ja kolmatta palkintoa kuin saadut pistemäärät tämän pykälän mukaan laskettuina oikeuttavat.

14 §

ARVOSTELUN ANTAMINEN

Tuomariyhmä on velvollinen esittämään ryhmän arvostelukortit, suullisen selostuksen kokeen kulusta ja arvostelun perusteista ylituomarille.

Ylituomarilla on oikeus, jos hän koe-erää seurattuaan tai palkintotuomarin selostuksen kuultuaan on vakuuttunut siitä, että arvostelu ei ole oikeassa suhteessa kokeen suoritukseen, palkintotuomarien antamia arvostelulauseita muuttaa.

Ryhmätuomari tai kokeiden sihteeri suorittaa kaikki laskelmat ja koetulosten merkitsemisen Kennelliiton ajokokeiden pöytäkirjalomakkeella ja jättää ne viipymättä ylituomarin tarkastettaviksi.

Ylituomarin on vahvistettava koepöytäkirja nimikirjoituksellaan ja tehtävä ylituomarikertomusyhteenvedo pöytäkirjaan heti kokeen päätyttyä.

15 §

KOKEISTA VALITTAMINEN

Ylituomarin hyväksymästä loppuarvostelusta ei voida valittaa. Muista syistä syntyneet erimielisyydet on ilmoitettava viipymättä ylituomarille, jonka niihin perehdyttyään ja koetoimikunnan kanssa neuvoteltuaan on pyrittävä saamaan asia heti ratkaistuksi.

Valitukset ratkaisee toimeenpanevan yhdistyksen johtokunta, ja ne on esitettävä, jotta ne otettaisiin tutkittaviksi, kirjallisesti 3 päivän kuluessa viimeisestä kilpailupäivästä lukien.

Valitusmaksu on kokeen osanottomaksun suuruinen ja se maksetaan takaisin, jos valitus huomataan aiheelliseksi.

Toimeenpanevan yhdistyksen ratkaisusta voi siihen tyytymätön valittaa kirjallisesti sen kennelpiirin johtokunnalle, joka on koeluvan antanut, 3 päivän kuluessa ratkaisusta tiedon saatuaan.

Kennelpiirin ratkaisusta voi siihen tyytymätön valittaa kirjallisesti Kennelliiton hallitukselle 3 päivän kuluessa ratkaisusta tiedon saatuaan.

Jos valitus kohdistuu rotujärjestön tekemään ratkaisuun, voi siihen tyytymätön valittaa kirjallisesti saman ajan kuluessa Kennelliiton hallitukselle.

16 §

TULOSTEN LÄHETTÄMINEN

Koetoimikunta luovuttaa ylituomarin tarkistaman ja vahvistaman tuomaripöytäkirjan koiran ohjaajalle sekä lähettää tuomaripöytäkirjat sekä koepöytäkirjan kolmena (3) kappaleena luvan myöntäneelle kennelpiirille, joka toimittaa ne edelleen kulloinkin voimassa olevien ohjeiden mukaan. Kennelpiirin, Kennelliiton ja SDJ-FDK:n tulee korjata koetuloksissa havaitut laskuvirheet.

17 §

TÄYDENNYKSET JA OHJEET

Koemateriaaliin liittyy varsinaisen ajokoetulosten tarvitsemien tietojen lisäksi jalostukseen kulloinkin tarvittavien tietojen keräämistä varten liittyviä taulukoita. Arvosteluominaisuuksia täydentää perusteiden selitykset.

Ylituomarin, palkintotuomarien, koiran omistajan ja koetoimikunnan velvollisuudet ja tehtävät määritellään lähemmin erillisillä ohjeilla.

Yleistä toimintaa koskevilta kohdilta noudatetaan kulloinkin voimassa olevia kennelliiton, kennelpiirin ja rotujärjestöjen ohjeita ja määräyksiä.

AJOAJAN PISTETAULUKKO

AVOIN LUOKKA

Ajoaika Pisteet Ajoaika Pisteet Ajoaika Pisteet

min, min, min.

45 24.38 70 37.92 95 51.46

6 24.92 1 38.46 6 52.00

7 25.46 2 39.00 7 52.54

8 26.00 3 39.54 8 53.08

9 26.54 4 40.08 9 53.63

50 27.08 5 40.63 100 54.17

1 27.63 6 41.17 1 54.71

2 28.17 7 41.71 2 55.25

3 28.71 8 42.25 3 55.79

4 29.25 9 42.79 4 56.33

5 29.79 80 43.33 5 56.88

6 30.33 1 43.88 6 57.42

7 30.88 2 44.42 7 57.96

8 31.42 3 44.96 8 58.50

9 31.96 4 45.50 9 59.04

60 32.50 5 46.04 110 59.58

1 33.04 6 46.58 1 60.13

2 33.58 7 47.13 2 60.67

3 34.13 8 47.67 3 61.21

4 34.67 9 48.21 4 61.75

5 35.21 90 48.75 5 62.29

6 35.75 1 49.29 6 62.83

7 36.29 2 49.83 7 63.38

8 36.83 3 50.38 8 63.92

9 37.38 4 50.92 9 64.46

70 37.92 5 51.46 120 65.00

AJOAJAN PISTETAULUKKO

VOITTAJALUOKKA

Ajo- Pisteet Ajo- Pisteet Ajo- Pisteet Ajo- Pisteet

aika aika aika aika

min, min. min, min.

60 21.67 90 32.50 120 43.33 150 54.17

1 22.03 1 32.86 1 43.68 1 54.53

2 22.39 2 33.22 2 44.06 2 54.89

3 22.75 3 33.58 3 44.42 3 55.25

4 23.11 4 33.94 4 44.78 4 55.61

5 23.47 5 34.31 5 45.14 5 55.97

6 23.83 6 34.67 6 45.50 6 56.33

7 24.19 7 35.03 7 45.86 7 56.69

8 24.56 8 35.39 8 46.22 8 57.06

9 24.92 9 35.75 9 46.58 9 57.42

70 25.28 100 36.11 130 46.94 160 57.78

1 25.64 1 36.47 1 47.31 1 58.14

2 26.00 2 36.83 2 47.67 2 58.50

3 26.36 3 37.19 3 48.03 3 58.86

4 26.72 4 37.56 4 48.39 4 59.22

5 27.08 5 37.92 5 48.75 5 59.58

6 27.44 6 38.28 6 49.11 6 59.94

7 27.81 7 38.64 7 49.47 7 60.31

8 28.17 8 39.00 8 49.83 8 60.67

9 28.53 9 39.36 9 50.19 9 61.03

80 28.89 110 39.72 140 50.56 70 61.39
1 29.25 1 40.08 1 50.92 1 61.75
2 29.61 2 40.44 2 51.28 2 62.11
3 29.97 3 40.81 3 51.64 3 62.47
4 30.33 4 41.17 4 52.00 4 62.83
5 30.69 5 41.53 5 52.36 5 63.19
6 31.06 6 41.89 6 52.72 6 63.56
7 31.42 7 42.25 7 53.08 7 63.92
8 31.78 8 42.61 8 53.44 8 64.28
9 32.14 9 42.97 9 53.81 9 64.64
90 32.50 120 43.33 150 54.17 180 65.00

TÄHÄN KORTTIMALLI

2. AJOKOKEEN ARVOSTELUKORTTI

2.1. Yleisiä täyttämisohteja

Arvostelukortti on mukana palkintotuomareilla maastossa arvostelun suorittamista varten. Palkintotuomarien on hyvä täyttää jo ennen koe-erän alkua arvostelukortin koetta koskevat yleiset tiedot.

Merkitään koiran irtilaskemisen, jälkien löytymisen ja yössaannin ajat.

Muut arvostelumerkinnät tehdään heti, niin pian kun asia on lopullisesti todettu.

Kohtaan, jota ei ole voitu arvostella, vedetään numeron sijasta viiva, jota ominaisuuksien keskiarvoa laskettaessa ei oteta huomioon.

Palkintotuomari varmentaa alkuperäisen arvostelukorttinsa nimikirjoituksellaan ja antaa sen ryhmätuomarille lopullisten pisteiden laskemista varten.

2.2. Ajoajan merkitseminen

Minuuttitaulukkoon vedetään viiva ajon etenemisen mukaan eikä haukkumisen tai haukkumattomuuden mukaan, löysyys ja tiukkuus arvostellaan erikseen ominaisuuspisteiden kohdassa 5.

Ajon merkintä on suoritettava siten, että aletaan mahdollisimman ylhäältä taulukon kohdasta, joka vastaa täyden tunnin yli kuluneita minutteja. Jos taulukko näin tehden loppuu kesken, suoritetaan loppumerkinnät vapaalle alkuosalle.

Puhdas, sujuva ajo merkitään jatkuvalla viivalla (—), katko- nainen katkoviivalla (- - -) ja yksittäinen haukahdus pisteellä (. . .). Tyhjä tila ajotaulukossa merkitsee hukkaa tai katkoa. Palkintotuomari pyrkiköön mahdollisimman suureen tarkkuuteen ajon kulkua minuuttitaulukkoon merkitessään.

Palkintotuomari merkitköön ajotaulukkoon loppuhukan syyn, jos se on saatu selville, sekä muutkin ajoa koskevat havaintonsa, kuten virheiden laadun ja tapahtuma-ajan, ajoeläimen ja koiran näkemisen tai koiran työskentelyn vaikeassa maastokohdassa.

Palkintotuomari tehköön koiran hakua ja ajoa koskevat merkintänsä selvästi, tarkasti ja niin monipuolisesti, että merkintöjen perusteella voidaan tehdä yksityiskohtainen selonteko tapahtumien kulusta. On syytä korostaa, että koe-erän tapahtumia ei saa jättää muistinvaraisiksi, vaan on ne heti merkittävä arvostelukorttiin.

2.3. Ominaisuuksien arvosteleminen

Koiralle annetaan jokaisessa arvosteltavassa kohdassa pisteitä 1-5 sen mukaan, missä suhteessa arvostettavat ominaisuudet (+) tai kielteiset ominaisuudet (-) painottuvat.

Esimerkiksi, jos koira täyttää arvosteltavan kohdan kaikki arvostettavat ominaisuudet (+) eikä kielteisiä ominaisuuksia (-) ole, on se oikeutettu saamaan 5 pistettä ja päinvastaisessa tapauksessa 1 pisteen jne.

1 Haku

Kun koira kellontarkistuksen jälkeen lasketaan irti koemaastoon, jossa voidaan olettaa olevan tai liikkuneen toivottu ajoeläin, muistettakoon tällöin, että onni, epäonni ja sattuma vaikuttavat

tulokseen ja alue saattaa merkeistä huolimatta olla ilman ajoeläintä. Palkintotuomarin tulee tämä huomioida ratkaisuja tehdessään. Ei ole kunniaksi kokeiden järjestäjille, jos alue myöhemmin todetaan tyhjäksi.

Haun tarkkailussa ja arvostelussa tulee kiinnittää huomiota haun tehokkuuteen ja laajuuteen. Koiran tulee mennä halukkaasti ulos ja etsiä reippaasti siinä maastossa, johon se päästetään. Jos se ei ole työskentelemässä jäljillä, tulee sen ottaa yhteys aina välillä ohjaajaan. Haun tulee olla suunnitelmallista ja suhteellisen laajaa - sekä liian suppea että liian laaja haku ovat virheellisiä. Dreeveri on yleensä lähihakuinen ja suorittaa haun jälkitarkasti. Haun normaali laajuus on noin 100- 400 metriin ohjaajasta peitteisessä maastossa. Avoimessa maastossa, esim. peltoaukeilla se voi olla huomattavasti laajempikin.

Ylösoton tapahtuessa normaalin haun rajojen ulkopuolella ei koira kuitenkaan voida nimittää ”liian laajahakuiseksi” tai että se ”ei pidä yhteyttä ohjaajaan”. Hakua on palkintotuomarin luvalla oikeus laajentaa vähäisillä pilli- ja vihellysmerkeillä, jotka eivät pelota liikkeelle ajoeläintä.

Hyvän hakutyöskentelyn tulee olla maasto-olosuhteisiin mukautuvaa, ohjaajasta irrottautuvaa ja riistaeläimen lymyapaikkoihin tunkeutuvaa. Koiran on syytä antaa rauhassa etsiä kulloinkin työskentelyn alaisena oleva alue ja sen palattua ohjaajan luokse siirtyä uuteen maastokohtaan. Mikäli koealue vaikuttaa ajoeläimettömältä, on syytä suorittaa yksissä tuumin maaston vaihto. Vaihdon tarkoituksena on, että koira saa hakea uuden alueen, johon riittää siirtyminen toiseen osaan koealueella. Jos koira ilman riistaeläimen jälkien vainua jättää ohjaajansa eikä siihen koko haun aikana saada minkäänlaista yhteyttä eikä ylösottoa tapahdu, on ryhmänjohtajalla oikeus sulkea se kokeista. Haukahtelemista jäljillä, ns. herättely, älköön arvosteltako kielteisesti, jos se rajoittuu muutamiin äännähdyksiin ja koira saa ajoeläimen liikkeelle. Jos koira haun aikana antaa niin paljon ääntä, ettei voida olla varmoja hakeeko vai ajaako se, voidaan koira sulkea pois kokeesta.

Kullakin koe-erällä haku aika on kaksi tuntia. Ellei koira tänä aikana ole saanut ajoa, ryhmänjohtaja ilmoittaa hakuajan päättyneeksi ja koira kytketään. Ilmoituksen tulee tapahtua mieluummin metsästystorvella, pillillä tai muulla ennakolta sovitulla äänimerkillä. Uutta koe-erää varten vietäköön koira toiseen maastoon ajoeläimen hakemiseksi ja liikkeelle saamiseksi. Jos palkintotuomariryhmä on karkottanut ajoeläimen liikkeelle, älköön paikalta poistuttako ennen kuin koira on sinne saapunut ja voitu todeta, syntyykö ajoa vai ei.

II Ylösottokyky

Koiran saatua vainun ajoeläimestä tulee sen tarmokkaasti työskennellä selvittääkseen sen ja saadakseen riistan jalkeille. Tällöin arvostellaan myös koiran älykkyyttä ja kokemusta. Sen tulee tekemällä kehän tai useampia löytää ulosmenojälki eikä se saa ruveta itsepäisesti liian kauan ”puurtamaan” yöjäljellä.

Kokenut koira vaistoaa usein, mistä se voi maastossa löytää riistaa. Koiran kyky vainuta riistaa liittyy sen oman hajuaistin lisäksi ilma-, lämpö- ja tuuliolosuhteisiin sekä maaston erilaiseen koostumukseen kasvillisuudesta, maastopohjasta, korkeudesta, kosteudesta, erilaatuisesta lumesta jne.

III Ajotapahtumat ja hukkatyöskentely

Ylösoton tapahduttua ja ajon alettua antakoon ryhmänjohtaja ohjeensa ryhmän yhteistoiminnasta siten, että ajon kulkua ja koiran työskentelyä voidaan mahdollisimman hyvin seurata ja arvostella ajoa häiritsemättä.

Kun ajoajalla on huomattava merkitys koetulokseen, on kauaskin loittonevia ajoja sitkeästi seurattava.

Palkintotuomarin suunnitelmallisella liikehtimisellä, peräänantamattomalla ponnistelulla ja taitavalla sijoittumisella maastoon tässä useimmiten onnistutaankin. Erilliset havainnot täydentävät toisiaan ja antavat oikean kuvan tapahtumien kulusta. Palkintotuomari koettakoon mahdollisimman pian päästä selvyyteen, ajaako koira todella jalkeilla olevaa jänistä tai kettua vai jotakin muuta eläintä (esim. hirveä, kaurista, poroa, peuraa, mäyrää, supikoira yms.), vai haukkuuko se vanhoilla jäljillä tai tyhjää. Hänen on pyrittävä näkemään ajettava ja koira sekä

huomioimaan ajettavan ja koiran jälkiä ja tehtävä havainnot koiran käyttäytymisestä, vauhdista haukusta ja muusta ääntelystä. Vaikka palkintotuomarin ja tarkkailijan on pyrittävä näkemään ajettava ja koira, älköön he liikehtimisellään ja sijoittumisellaan häiritkö ajoa. He eivät saa seurata ajoa sillä tavoin, että ajoeläin sen vuoksi muuttaa kulkuaan tai ajoeläimen jättämät vainujäljet sotketaan. Vaikka ajon aikana ei päästäisikään jänistä tai kettua eikä niiden jälkiä näkemään, katsottakoon koiran kuitenkin niitä ajaneen, jos kaikki palkintotuomarit ovat koiran työskentelystä ja ajon vaiheista tulleet siihen tulokseen ja vakaumukseen, että kyseessä on ollut hyväksyttävä ajoeläin.

Ajon tarkoituksena on ajoeläimen liikkeellä pitäminen eikä nopea eteneminen. Dreeverin hitaan ja jälkitarkan ajotavan tarkoituksena on nimenomaan sallia ajettavan ajoeläimen käyttää hyväkseen kaikki eksytystempunsa kuten takajalkien teot, isot sivuloikat, piiloutumiset, tuoreen, mutaisen tai vetisen maaston hajua hävittävät vaikutukset jne. Ajon yhtenäisyys muodostuu haukunannon ajanjaksoista, joiden aikana koira etenee ja seuraa ajojälkiä.

Hukka on määrätty ajotapahtuma, mutta se ei sinänsä ole tavoittelemisen arvoista ja jos hukan selvittely tuottaa koiralle suuria vaikeuksia tai ei johda tulokseen, vaikuttaa se luonnollisesti ajovarmuuden arvosteluun. Mutta, jos hukka selvitetään tarmokkaasti, kokeneesti ja älykkyyttä osoittaen, sen ei tule vaikuttaa pisteiden alentamiseen ja mikäli se tapahtuu vaikeissa maasto-, tie-, sää- tai vainuolosuhteissa, voidaan sen perusteella nostaa pisteitä.

Milloin ajo todistettavasti päättyy maastoesteeseen, jota koiran on mahdotonta ylittää tai kiertää, esim. leveä mutaoja, vesihauta, virtaava joki, korkeat muurit tai aidat jne., tulee koira palkintotuomarin määräyksestä auttaa niiden yli, jotta se voisi hakea niiden toisella puolella, joskaan ei pidä panna kuitenkaan koira suoraan jäljille.

Ilmavainusta on kysymys rangaistavassa merkityksessä, milloin koira oikaisee suuria osia ajosta ja ajoeläimen tekemistä mutkista sekä ajaa ns. ruumisvainun perusteella voi olla perusteltua syystä, että voimakkain vainu on siellä. Samoin voi oikaiseminen olla mahdollista, milloin eläin tekee erittäin jyrkkiä mutkia voimakkaassa tuulessa.

IV Haukun kuuluvuus, korkeus ja sointi

Haukkaa arvosteltaessa on ensisijaisesti kuuluvuus ratkaiseva. Sointuva, täyteläinen ja hyvin kuuluva on erikoisen arvokas ja kaksi- tai kolmiäänisyys lisäansio. Pöytäkirjassa tulee ilmoittaa, onko haukku matala, keskikorkea tai korkea. Kuuluvuutta arvosteltaessa on otettava huomioon maasto- ja vainuolosuhteet, sumuinen sää, tiheä ja raskasluminen metsä jne.

V Haukun vaihtelevuus, herättely, löysyys, tiukkuus, tapahtumien toiminnallisuus, kertovuus Ajohaukun tulee olla rauhallista ja tasaista ja sen voimakkuuden vaihdella riippuen etäisyydestä ajoeläimeen. Pöytäkirjassa tulee ilmoittaa, onko haukku tiheää, harvaa tai toistuvaa. Monet koirat muuttavat äänenkorkeutta, milloin ne jäävät kauas jälkeen, kun ne vaihtavat ajojälkiä tai ovat ajovaikeuksissa. Herättely on tietynlainen haukku jäljillä tai hukalla. Yksittäiset herättelyhaukut helpottavat palkintotuomaria saamaan selville, missä koira on ja mitä se tekee, ja tulee sen vuoksi laskea koiran ansioksi erityisesti, jos se johtaa ylösottoon tai ajoon.

Palkintotuomarin tulee niin aikaisessa vaiheessa kuin mahdollista koettaa selvittää, onko koira löysä tai tiukka, koska tällä on suuri merkitys ajon arvostelussa.

Koira on löysä, milloin herättelyhaukku on niin tiheää, että sen voi sekoittaa ajoon. Samoin on koira löysä, jos ajo haukun aikana pysyy hukka paikalla, koira ajaa vanhoja jälkiä ilman riistaa. Yksittäisiä herättelyhaukkuja yöljellä tai hukkapaikalla ei kuitenkaan katsota löysyydeksi. Löysyydeksi ei myöskään katsota koiran antaessa muutamia haukahduksia välittömästi sen hukattua jäljen tai tiedottavasti haukahtaessa ohjaajan jäljillä, ei edestä nousevalle tai maassa juoksevalle linnulle.

Tiukka on sellainen koira, joka ei herättele jäljellä eikä hukalla. Haukun niukkuus koiran ollessa hyvässä yhteydessä ajoeläimeen katsotaan liialliseksi tiukkuudeksi. Tiukkuudeksi ei katsota haukun niukkuutta silloin, kun koira on jäänyt kauas ajoeläimen jälkeen tai sillä muutoin on huono yhteys, esim. huonojen vainuolosuhteiden vuoksi ja se ehkä haukkuu ainoastaan siellä, missä vainu on tallella, esim. routakuivilla kynnyksillä pelloilla, sateessa, missä vainu on tallella

ainoastaan puiden alla jne. Niukasti haukkuva koira antaa palkintotuomarille silloin paremman suunnan kuin koira, joka haukkuu liian tiheään ajoeläimen ollessa ehkä toistakymmentä minuuttia edellä aivan toisella alueella. Nuorella koiralla on usein "haukkukynnys" korkealta ja alenee iän mukana. Tiukkuuteen tulee suhtautua varovasti, koska se usein on merkki niukasta vainusta ja näin ollen koiran rehellisyydestä.

Seisontahaukku tai muu selvä merkki riistan kiinnijoutumisesta, ampumisesta, louheenmenosta tai muusta vastaavasta katsotaan ansioksi ja tulee palkita. Samoin vastaus ohjaajan merkinantosignaaliin.

VI Tottelevaisuus ja yhteistyö ohjaajan kanssa

Koiran tulee olosuhteiden edellyttämin väliajoin ottaa yhteys ohjaajaan, milloin se ei ole jäljiltä. Koiran tulee kutsusta palata ohjaajan luo hukan tapahduttua tai päättyneen ajon jälkeen, milloin siihen on yhteys. Kosketuksen tulee säilyä ajon aikana mahdollisuuksien mukaan. Erityinen lisäansio on, jos koira palaa kutsusta, kun se on jäljillä tai ajossa. Ajon tai hukkatyöskentelyn päätyttyä tulee koiran mahdollisimman pian etsiä ohjaaja. Milloin ilmenee ilmeistä tottelemattomuutta, tulee sitä arvostella ankarasti.

VII Kokonaisvaikutelma

Haun, ajon ja hukan selvittelyn aikana on tärkeää koiran metsästysinto, älykkyys, kokemus, voima ja kestävyys. Ajoeläimen kokeneisuus ja eksytystaito, nuoren ajoeläimen piilottelukyky, maasto ja sääolosuhteiden vaihtelu- ja vaikeusaste, yllättävät tapahtumat maastossa ja liikennöidyillä maanteillä saattavat tuoda esiin erikoisansioita, jotka tulee huomioida koiran kokonaisarvostelussa.

Metsästysintoa ja kestävyyttä tulee koiran osoittaa sillä, että se ei väsy rasittavan ja pitkän ajon aikana.

Voimaa tarvitaan runsaasti myös työskenneltäessä jäljellä ennen ylösottoa ja vaikeissa hukissa. Näissä ilmenee myös hyvän hakijan älykkyys ja kokemus.

Kokonaisvaikutelman tulee lisäksi olla ilmaus palkintotuomarin yleisestä arvostelusta koiran käyttökelpoisuudesta metsästykseseen ja se voidaan ilmaista suunnilleen näin: 1-2 pistettä annetaan koiralle, jolla en haluaisi metsästyä; 3 on koira, jonka hyväksyn hiljaa, jos minut kutsutaan metsästämaan; 4 on koira, jonka omistamista vastaan minulla ei olisi mitään, jos saisin sen; 5 on koira, jonka minä hyvin mielelläni haluaisin omistaa, mutta joka luultavasti ei ole ostettavissa kohtuullisesta hinnasta.

TÄHÄN MALLI KOIRAKOHTAISESTA PÖYTÄKIRJASTA

3. KOIRAKOHTAINEN PÖYTÄKIRJA

3.1. Yleistä

Kokeiden sihteeri täyttäköön, mieluummin koneella, pöytäkirjan alkuosan, omistajaa ja koiraa koskevat tiedot sekä järjestäjää ja kokeiden keskuspaikkaa koskevat tiedot yhdenmukaisesti. Palkintotuomari merkitkään pöytäkirjalomakkeeseen kilpailevasta koirasta ja tapahtumista pöytäkirjan ja ajokoesääntöjen edellyttämät tiedot ja arvostelun. Tehkään nämä merkinnät selvästi, mieluummin tekstaten. Pöytäkirja tulee täyttää siten, että julkaisumme toimittaja (konekirjoittaja) voi vaivatta jäljentää tekstin.

Ajokokeen ominaisuuspisteet on säännöllisesti täytettävä. Kokonaisuutena voidaan sanoa, että pisteet merkitään ajokoesääntöjen mukaisesti ja niihin kohtiin, jotka voidaan arvostella.

Jos on kuljettu metsässä koiran kanssa sen saamatta liikkeelle ajoeläintä, on kaikesta huolimatta arvosteltava haku, tottelevaisuus ja yhteistyö. Sama koskee koiraa, jolla syystä tai toisesta on ollut lyhyt ajo. On väärin olla antamatta pisteitä niistä kohdista, jotka voidaan arvostella.

Annetut pisteet muodostavat rungon julkaisua varten. Koska kaikki ajat ovat ajoaikasarakkeissa, on turhaa toistaa niitä. Ne ja rastit asianmukaisissa ruuduissa antavat jo hyvän käsityksen koiran suorituksesta päivän kuluessa.

Kirjoita niin lyhyesti kuin mahdollista, mutta kuitenkin riittävän tyhjentävästi koiran suorituksesta, hyvästä tai huonosta, päivän kuluessa.

Jos jotkin ominaisuuspisteet poikkeavat huomattavasti kokonaisuudesta, on syy tekstiosassa tuotava julki.

Milloin palkintotuomari ehdottaa palkintoa, tulee tämä merkitä sille varatulle paikalle. Palkinnon vahvistaa ylituomari, joka myös merkitsee rastin asianmukaiseen ruutuun. Milloin mukana on ollut oppilas tai palkintotuomarikokelas, tulee tämä myös merkitä. Palkintotuomarin nimikirjoitusta varten varatulle riville tulee palkintotuomarin tekstata nimensä.

Pyyntö palkintotuomarille: Kirjoita niin selvästi, lyhyesti ja täsmällisesti kuin mahdollista palkintotuomaripöytäkirja. Jäljennös tästä annetaan koiranomistajalle sen jälkeen, kun ylituomari on vahvistanut palkintosijan. Kukaan ei käsitä niin helposti väärin epäselvästi kirjoitettua palkintotuomarikertomusta kuin se, joka niin haluaa.

Lopullisesti kaikesta on vastuussa kuitenkin ylituomari. Hänen tulee eikä hän saa jättää oikaisematta palkintotuomareita niin, että kokonaisuudesta tulee niin hyvä kuin mahdollista - kaikkien parhaaksi.

3.2. Ajoaika ja pisteet

Ajoajat lasketaan yhteen ja katsotaan ajoaikataulukosta vastaavat pisteet.

Ominaisuuspisteet lasketaan palkintotuomarien antamien pisteiden keskiarvon mukaan, kahden desimaalin tarkkuudella.

Ajoajan ja ominaisuuspisteiden yhteenlasketun pistemäärän mukaan määräytyy koiran palkintosija sääntöjen 13 § mukaan eli ensimmäinen (1) palkinnon saa vähintään 75 pisteellä, toisen (2) palkinnon vähintään 60 pisteellä ja kolmannen (3) palkinnon vähintään 45 pisteellä.

Suomen Bassetkerhon alaiset rodut

AVO 1 55 p. AVO 2 45 p. AVO 3 35 p.

VOI 1 60 p. VOI 2 50 p. VOI 3 40 p.

(Ketunajosta tehdään erillinen pöytäkirja tai ylimääräinen kopio, joka lähetetään suoraan rotujärjestölle vuosittain kettudreeverin arvon palkitsemista varten).

TÄHÄN KOEPÖYTÄKIRJA MALLI

4. KOEPÖYTÄKIRJALOMAKE

Koepöytäkirjalomake täytetään seuraavasti:

- kokeen järjestäjä, paikka ja aika
 - kokeen luonne (kohta 25) merkitään rastilla
 - sää ja keli
 - lisätietoja (ylituomarin kertomus). Ellei tila riitä, voidaan käyttää eri liitettä.
 - koiran nimi täydellisenä mahdollisine kennelnimineen, ilman valionarvo- ym. merkintöjä
 - rekisterinumero ehdottomasti oikein
 - tulos ja pisteet. Mikäli koira ko. kokeessa voi saavuttaa vain yhden tuloksen, jätetään toinen ruutu tyhjäksi.
 - ylituomarin nimen lisäksi tulee merkitä hänen tuomarinumeroonsa = Kennelliiton jäsennumero
- Mikäli samassa ajokokeessa on sekä paljaan maan (P) että lumikelin (L) koesuorituksia, merkitään tulokset eri pöytäkirjalomakkeille.

Koirien ei tarvitse olla paremmuusjärjestyksessä, joten tiedot osallistuvista koirista voidaan täyttää pöytäkirjalomakkeelle ennen varsinaista koetta.

Ellei yksi lomake riitä, merkitään ensimmäisen lomakkeen alareunaan, montako sivua koepöytäkirja käsittää ja jatkolomakkeet numeroidaan oikeaan yläkulmaan seuraavasti (jos esim. lomakkeita on yhteensä 3 eli koepöytäkirja ja 2 jatkolomaketta):

toinen lomake 2/3

kolmas lomake 3/3

Täten voidaan Kennelliiton toimistossa olla varmoja siitä, että kaikki ko. koetta koskevat pöytäkirjat ovat tulleet perille.

Täyttöohjeessa on seuraavat tiedot:

- koe- luokka- ja tuloskoodit
- rotumerkintään oikeuttavat kokeet
- koirarodut (koodi + rotu), jotka saavat osallistua ko. kokeeseen
- kooditusesimerkkejä -

Täydellisen rotukoodiluettelon voi tilata Kennelliiton toimistosta. Yllämainittua asiaa koskeviin kysymyksiin vastaa Kennelliiton kortisto.

5. PALKINTOTUOMARIN TOIMINTAOHJEET

1. Koeryhmän velvollisuudet ja tehtävät

1.1. Koeryhmä

Koeryhmän muodostavat palkintotuomarit, joista ylituomari on nimennyt yhden ryhmänjohtajaksi, ja koiranohjaaja. Ryhmän jäseniä ovat myös nimetyt harjoitusarvostelijat, opas ja kokeen seuraajat.

1.2. Ryhmänjohtajan tehtävät

Koeryhmän toimintaa johtaa ylituomarin määräämä ryhmänjohtaja. Hänen on oltava tietoinen ylituomarin ja koetoimikunnan antamista ohjeista, joita hän noudattakoon tarkasti. Hänellä ei ole oikeutta ilman pätevää syytä olla poissa ylituomarin puhutteluista.

Ryhmänjohtaja suorittaa palkintotuomarien kellojen tarkistuksen ennen koe-erän alkua. Hän määrää saamansa ohjeet ja tiedot huomioon ottaen koiran irtilaskun ajankohdan ja paikan sekä koiran kytkemisen, jos se suinkin on mahdollista. Koe-erän alkaminen ja päättyminen on aina selvästi ilmoitettava. Hän määrää yleisen kulkusuunnan ja liikkumisnopeuden ottaen huomioon koiranohjaajan kohtuulliset toivomukset, maaston sopivuuden ja sen, ettei yhteensattumia muihin koeryhmiin pääse tapahtumaan.

Ryhmänjohtaja antaa toimintaohjeet muille palkintotuomareille sekä käyttäytymistä ja oleskelua koskevat määräykset ryhmän muille jäsenille. Hän kutsuu palkintotuomarit tarpeen vaatiessa neuvotteluihin, suorittaa koe-erän päätyttyä palkintotuomarien tekemien merkintöjen vertailun ja laskee niiden perusteella ajoajan ja palkintotuomarien koiran eri ominaisuuksista antamien pisteiden keskiarvon sekä merkitsee koiran ominaisuuksia arvostelevaa tuomaria kuultuaan omaan arvostelukorttiinsa koiran ominaisuuksia koskevat päiväkohtaiset lisätiedot. Ryhmänjohtaja määrää tarvittaessa siirtymistä varamaastoon, ellei ylituomari ole saapuvilla tai nopeasti ja varmasti tavoitettavissa. Hän valvoo ja johtaa myös harjoitusarvostelijoiden työskentelyä.

Mikäli ryhmän jäsenten kesken syntyy erimielisyyttä, ryhmänjohtajalla on ratkaisovalta ja muiden on alistuttava hänen päätöksiinsä. Tämä ei luonnollisesti koske koiran ajettavan laatua, ajoaikaa eikä ominaisuuksien arvostelua, jotka tehtävät jokainen palkintotuomari - tarvittaessa muiden palkintotuomarien kanssa neuvoteltuaan - suorittakoon itsenäisesti. Sen jälkeen kun ryhmänjohtaja on merkinnyt ryhmän pisteiden keskiarvot arvostelukorttiinsa, ominaisuuspisteitä ei saa enää muuttaa muut kuin ylituomari ajokoesäännöissä ja ajokokeiden ylituomarin ohjesäännössä mainittujen edellytysten vallitessa. Merkittyään ryhmän antamien ominaisuuspisteiden keskiarvot korttiinsa ryhmänjohtaja ilmoittakoon ryhmän arvostelun koiranohjaajalle. Kun koepäivä koiran osalta on päättynyt ja arvostelukortit ovat valmiiksi täytetyt, näyttäköön ryhmänjohtaja ne koiranohjaajalle, jos tämä niin haluaa.

Ryhmänjohtaja pitääköön huolen, että ryhmän paluu maastosta kokeiden keskuspaikkaan tapahtuu viivytyksettä. Hän on velvollinen luovuttamaan ryhmän alkuperäiset arvostelukortit ja antamaan ylituomarille suullisen selostuksen koe-erien kulusta ja arvostelun perusteista. Hänen tulee tarkistaa osaltaan, että pöytäkirjaan tehdyt merkinnät ovat oikein suoritettuja ja varmentaa ne nimikirjoituksellaan. Hän ei saa poistua koepaikalta ennen kuin tämä on tapahtunut.

1.3. Palkintotuomarin tehtävät

Palkintotuomari osallistukoon mikäli mahdollista ylituomarin pitämiin puhutteluihin.

Hän arvostelkoon koiran työskentelyä ehdottoman puolueettomasti ja sellaisena kuin se sillä kertaa esiintyy. Hän ei saa antaa minkäänlaisten kuulopuheiden, koiranohjaajan puheiden eikä

aikaisempien koesaavutusten, enempää kuin entisen tuntemuksenkaan vaikuttaa arvosteluun. Hänen on otettava huomioon vain se, minkä hän itse toteaa tai harkitsee oikeaksi. Palkintotuomari pyrkiköön kaikissa tilanteissa tekemään oikeutta koiralle siinä määrin kuin se sääntöjen mukaan on mahdollista.

Palkintotuomarin on seurattava koko ajan mahdollisimman tiiviisti koiran toimintaa sitä kuitenkaan häiritsemättä niin hyvin haun, ajon kuin hukan selvittelynkin aikana ja hän perustakoon eri ominaisuuksien arvostelun niin pitkälle kuin mahdollista kokonaissuoritukseen kytkemättä eri ominaisuuksien arvostelua toisiinsa.

Palkintotuomari karttakoon liian nopeita johtopäätöksiä ja liiallista itsevarmuutta. Hän osoittakoon eri tilanteissa sopeutumiskykyä ja joustavuutta ja suhtautukoon ryhmän muihin jäseniin ystävällisesti ja kohteliaasti.

Palkintotuomari ottakoon huomioon koiranohjaajan toivomukset, jotka eivät ole sääntöjen vastaisia tai kohtuuttomia eivätkä vaikuta haitallisesti kokeen kulkuun.

Jos vieraan koeryhmän koira, jonka palkintotuomari varmasti tuntee, ajaessaan saapuu koealueelle, palkintotuomari seuratkoon sen ajoa ja tehkään siitä muistiinpanoja sikäli, kun se ei häiritse hänen varsinaista tehtäväänsä eikä hänen ryhmässään koeteltavana olevan koiran toimintaa. Vieraan koiran ajosta tehdyt merkinnät luovutetaan ao. koeryhmän johtajalle tai ylituomarille ajoajan laskemiseksi ja tarkistamisen helpottamiseksi.

Palkintotuomari täyttäköön arvostelukorttinsa huolellisesti. Hänen tulee neuvotella ryhmänjohtajan kanssa arvostelukorttiin merkittävistä koiraa koskevista lisätiedoista, jotka hän merkitkään itsenäisen arviointinsa mukaisina myös omaan arvostelukorttiinsa.

Palkintotuomarin on aina tuomarin tehtävään lähtiessään muistettava ottaa mukaansa todisteet, joista ilmenee hänen muodollinen pätevyytensä tehtävään.

1.4. Koiranohjaajaa koskevia määräyksiä

Koiranohjaaja, jolla tarkoitetaan koiran omistajaa tai hänen edustajaansa, noudattakoon tarkoin koeryhmän johtajan hänelle antamia ohjeita.

Hän ei saa millään tavoin auttaa koiraansa eikä ilman palkinto- tuomarin lupaa puuttua koiransa työskentelyyn muulloin kuin ylimääräisen hakuerän viimeisellä tunnilla, jos olosuhteet ovat koiralle erittäin epäedulliset ja ryhmänjohtaja on antanut auttamiseen luvan.

Hän ei saa kytkeä koiraansa muulloin kuin luopuessaan kokeesta tai koiran joutuessa ilmeiseen hengenvaaraan, jolloin asiasta on viipymättä ilmoitettava palkintotuomarille.

Koiranohjaajalla on oikeus esittää palkintotuomareille kohtuullisina pidettäviä toivomuksia esimerkiksi kulkusuunnasta tai liikkumisnopeudesta, mutta hän ei saa alituisilla toivomuksillaan eikä muutenkaan häiritä palkintotuomarien toimintaa.

Vakavasti häiritsevän esteen sattuessa koiranohjaajan on joko hyväksyttävä tai hylättävä siihen asti tapahtunut ajo, jotta palkintotuomarit voivat päättää jatkotoimenpiteistä. Vakavasti häiritsevän esteen sattuessa sallittakoon koiranohjaajan kytkeä koira. Jos hän hyväksyy tapahtuneen ajon, hän saakoon laskea koiran irti jatkamaan keskeytynyttä työskentelyä haluamassaan paikassa. (Ks. tarkemmin kohta 2.3.)

Jos koiranohjaaja ei noudata annettuja ohjeita, rikkoo sääntöjä, häiritsee palkintotuomarien toimintaa tai esiintyy muuten hyvän tavan vastaisesti, sulkekoon koeryhmän johtaja ko. koiran kokeesta ja ilmoittakoon tapahtumasta heti tilaisuuden tullen suullisesti ylituomarille.

Jos koiranohjaaja luopuu kokeesta, hänen on ilmoitettava siitä heti maastossa koeryhmän johtajalle tai, jos hän tekee päätöksensä muualla, ylituomarille. Samalla on ilmoitettava luopumisen syy.

Hyvä ja luottamuksellinen yhteishenki vallitkoon kokeen aikana koiranohjaajan ja palkintotuomarien välillä.

PALKINTOTUOMARIEN TOIMINTA KOE-ERÄN ERI TILANTEISSA

2.1. Toiminta haun aikana

Koira laskettakoon irti sellaisessa maastossa, jossa voidaan olettaa ajoeläimiä olevan tai liikkuneen.

Koiran päästämistä irti suoraan yöjäljelle on mahdollisuuksien mukaan vältettävä.

Ryhmänjohtaja määrätkään, missä vaiheessa ja kuinka palkintotuomarit hajaantuvat maastoon seuraamaan koiran hakua ja ajoeläimen jalkeille saantia koira häiritsemättä.

Koeryhmän johtajalla on oikeus sulkea koira pois kokeesta, jos se haun aikana antaa ääntä niin runsaasti, ettei voida olla varmoja, onko kysymyksessä haku vai ajo.

Jos koira saa ajoeläimen kiinni makuulta tai ajon alkamisen jälkeen ennen kuin minuutti on kulunut, hakuerä jatkuu. Ryhmän on tällöin pyrittävä viivyttämättä siirtymään uuteen paikkaan, jotta koiralla olisi mahdollisuus saada ajo ennen hakuerän päättymistä.

Ryhmänjohtaja antakoon tarvittaessa koiranohjaajalle luvan koiran kytkemiseen tai kutsumiseen siirtymistä varten.

Haku aika on 120 minuuttia. Ellei koira tänä aikana ole saanut ajoa, ryhmänjohtaja ilmoittaa hakuajan päättyneeksi ja koira kytketään. Ilmoituksen tulee tapahtua mieluummin metsästystorvella tai muulla ennakolta sovitulla äänimerkillä.

Uusi koe-erä älköön alkako, ennen kuin koiranohjaajan kanssa on sovittu alkaako uusi hakuerä heti tuloksettoman hakuerän päättymisestä vai kytketäänkö koira välillä. Tästä sovittakoon viimeistään hakuerän päättyessä ja palkintotuomarilla on oikeus määrätä koira kytkettäväksi, jos koiranohjaaja viivyttää ratkaisuaan. Jos koira kuitenkin tuloksettoman hakuerän päätyttyä, ennen kuin on ehditty sopia koiran kytkemisestä tai uuden erän alkamisesta, saa ajoeläimen liikkeelle ja sillä on oikeus uuteen koe-erään eikä sillä vaaranneta toisen koiran koettelemista, älköön ajoa keskeytettävä, vaan laskettakoon se uudeksi koe-eräksi. Koiran arvostelu aloitetaan tällöin edellisen koe-erän päättymisestä.

Uutta koe-erää aloitettaessa koira laskettakoon irti sellaisessa paikassa, ettei sama ajoeläin joudu toistamiseen koepäivän aikana ajettavaksi.

2.2. Ajon seuraaminen

Ajon ajettua antakoon koeryhmän johtaja ohjeensa ryhmän yhteistoiminnasta niin, että ajon kulkua ja koiran työskentelyä voidaan mahdollisimman hyvin seurata ja arvostella.

Kauaskin loittonevia ajoja seurattakoon sitkeästi. Palkintotuomarien suunnitelmallisella liikehtimisellä, peräänantamattomalla ponnistelulla ja taitavalla maastoon sijoittumisella pyrittäkään siihen, että eri palkintotuomarien havainnot täydentävät toisiaan la antavat oikean kuvan tapahtumien kulusta.

Palkintotuomari koettakoon mahdollisimman pian päästä selvyteen, ajaako koira todella jalkeilla olevaa ajoeläintä vai haukkuuko se vanhoilla jäljillä tai tyhjää. Hänen on pyrittävä näkemään ajettava ja koira sekä tekemään havainnot niiden jäljistä.

Palkintotuomari yrittäkään saada selville mahdollisimman seikkaperäisesti koiran ajotavan, haukkuominaisuudet ja hukkatyöskentelyn laadun sekä koiran ajovaiheen aikana esittämät muutkin ominaisuudet. Jos koira haukkuu pitkään samalla suppealla alueella, on sen työskentely aina tarkistettava.

Vaikka palkintotuomarin on pyrittävä mahdollisimman usein näkemään ajoeläin ja koira, älköön hän liikehtimisellään ja sijoittumisellaan häiritkö ajettavaa ja koira. Hän ei saa seurata ajoa sillä tavoin, että ajoeläin hänen takiaan muuttaa kulkuaan. Ajoeläimen ollessa näköpiirissä koeryhmän jäsenten on pysyttävä liikkumattomina. Ennen koiran tuloa poistuttakoon niin kauas, ettei koiran työskentely häiriinny.

Vaikka ajon aikana ei nähtäisikään ajoeläintä tai sen jälkiä, katsottakoon koiran ajaneen ajoeläintä, jos kaikki palkintotuomarit ovat koiran työskentelystä ja ajon vaiheista tulleet siihen vakaumukseen, että kyseessä on ollut hyväksyttävän ajoeläimen ajo.

2.3. Toiminta vakavasti häiritsevän esteen sattuessa

Vakavasti häiritsevä este on esitetty sääntöjen 11 §:ssä. Mikäli on aihetta epäillä vakavasti esteen keskeyttäneen ajon, palkintotuomarien on viipymättä pyrittävä toteamaan keskeytyksen syy. Ellei estettä voida varmasti todeta, katsottakoon keskeytys hukaksi.

Jos koira koe-erän aikana joutuu hengenvaaraan, koeryhmän jäsenten velvollisuutena on ryhtyä viipymättä pelastustoimiin ja olkoon koiralla vaarasta päästyään oikeus jatkaa keskeytynyttä työskentelyään, jos koiranohjaaja niin haluaa.

Jos koiranohjaaja vakavasti häiritsevän esteen sattuessa hyväksyy siihen asti tapahtuneen ajon, ryhmä siirtykään viivyttelämättä sellaiseen paikkaan, jossa koira voidaan laskea hakemaan uutta ajoeläintä siksi ajaksi, joka sillä vielä sääntöjen 11 §:n mukaan on työskentelyaikaa jäljellä. Tällöin koiranohjaaja valitkoon irtilaskun paikan, kuten edellä näiden ohjeiden kohdassa 1.4. on määrätty.

6. YLITUOMARIN OHJESÄÄNTÖ

1§

Ylituomarin on oltava Kennelliiton ja SDJ-FDK:n jäsen sekä kokenut ja eteväksi tunnustettu palkintotuomari, jonka Kennelliitto on valtuuttanut ajokokeiden ylituomariksi.

2§

Ylituomarin tehtävä on valvoa, että kokeissa tarkoin noudatetaan Kennelliiton ajokokeiden sääntöjä ja huolehtia toimenpiteistä että arvostelu tulee mahdollisimman yhdenmukaiseksi ja oikeaksi.

3§

Tämän tehtävän toteuttamiseksi hänen tulee:

- a) ottaa selkoa palkintotuomarien pätevydestä ja huolehtia heidän sijoittamisestaan ryhmiin edullisimmalla tavalla;
- b) valvoa koirien arvonnin suoritus;
- c) kutsua kokeiden alussa palkintotuomarit ja koiranomistajat puhutteluun, jossa hän kertoo ajokokeiden sääntöjä ja palkinto- tuomarin ohjeita sekä antaa neuvoja ja ohjeita arvostelun yhtenäistämiseksi;
- d) kutsua palkintotuomarit tarpeen vaatiessa muulloinkin neuvotte leviin kokouksiin lisäohjeiden antamiseksi;
- e) pyrkiä maastossa yhteyteen mahdollisimman monen tuomariryhmän kanssa siitä etukäteen ryhmille ilmoittamatta ja seurata ajoja ja sääntöjen noudattamista voidakseen tarkistaa palkinto tuomarien suorittamaa arvostelua;
- f) huolehtia siitä, että kaikki koirat tulevat sääntöjen määräämällä tavalla loppuun arvostelluiksi. Hänellä olkoon oikeus myös siirtää koiria ryhmästä toiseen tarpeen vaatiessa tai vaihtaa koetuomaria toisessa tai ylimääräisessä koe-erässä.

4§

Ylituomari ei saa toimia palkintotuomarina.

5§

Ylituomari ottaa vastaan tuomariryhmien koeselostukset, tarkistaa arvostelukortit sekä vahvistaa tapahtuneen arvostelun ja palkintosijan. Vain siinä tapauksessa, että hän koirien toimintaa seurattuaan tai koetuomarin selostukset kuultuaan on vakuuttunut siitä, että nämä eivät ote oikeassa suhteessa kokeen suoritukseen, hän muuttakoon palkintotuomarien antamaa arvostelua kuultuaan paikalla olevien koetuomarien mielipiteen ajokoesääntöjen määräykset huomioonottaen. Ylituomari valvokoon, että sihteeri suorittaa koepöytäkirjalomakkeisiin kaikki merkinnät selvästi ja laskelmat oikein.

Kaikki koe-erät on ehdottomasti merkittävä kaavakkeisiin. Kun kokeet ovat lopussa, ylituomari tarkistaa tulokset ja varmentaa koepöytäkirjan nimikirjoituksellaan, selvittää koiranomistajille ja palkintotuomareille kokeissa tekemiään havaintoja, julistaa tulokset, jakaa palkinnot ja antaa koiranomistajalle kuuluvat kappaleet koirakohtaisesta pöytäkirjasta.

6§

Ylituomari ottaa vastaan kokeiden aikana mahdollisesti tehtävät tyytymättömyyden ilmoitukset, perehtyy mahdollisimman tarkoin niiden aiheisiin ja koettaa neuvoteltuaan koetoimikunnan ja tavoitettavissa olevien tuomarien kanssa saada heti tai ainakin mikäli mahdollista ennen loppuarvostelua ratkaisun aikaan. Ellei hän tässä onnistu ja kirjallinen moite sääntöjen määräämällä tavalla saatetaan perille, antakoon ylituomari lausuntonsa toimeenpanevalle yhdistykselle kymmenen (10) päivän kuluessa.

7. YLITUOMARIN TOIMINTAOHJE

Ylituomarin toiminnalle asetettavat vaatimukset:

1. Valmistaudu etukäteen pitämään kokeita edeltävänä iltana enintään n. 20 min, kestävä ylituomarin puhuttelu.
2. Tarkista koirien rokotustodistukset, jotka tulee olla Kennelliiton määräysten mukaisia.
3. Tarkista palkintotuomarien tuomarikortit ja jäsenyys. Palkintotuomareiden on oltava Kennelliiton tai sen jäsenyhdistyksen jäseniä. Sekä jäsenyys että tuomarioikeuksien omaaminen on pystyttävä todistamaan koepaikalla. Koirakohtaiseen pöytäkirjaan merkitään tuomarikortin ja jäsenyyspapereiden olevan kunnossa.
4. Otettava selkoa palkintotuomarien pätevyydestä. Sijoitettava ryhmiin ja määrättävä ryhmänjohtaja yhteistoiminnassa koetoimikunnan edustajien kanssa.
5. Palkintotuomarien sijoittamisessa on otettava huomioon, että
 - ellei opasta ole käytettävissä, yhden tuomarin tulee tuntee maasto ja että
 - vähintään yhden tuomarin tulee omata hyvä maastoliikkuvuus.
6. Pidettävä ylituomarin puhuttelu. Sen yhteydessä on vaadittava kaikkien tuomarien läsnäoloa ja hyväksyttävä aiheelliseksi poissa oloksi ainoastaan perusteltu ylivoimainen este.
7. Valvottava koirien arvonta. Arvonta voidaan suorittaa järjestelyjen helpottamiseksi etukäteen ylituomarin hyväksymällä puolueettomalla tavalla.
8. Ennen lopullista arvonnän tulosten julistamista tarkistettava palkintotuomarien jääviyskysymys sekä tiedusteltava, onko kellään huomautettavaa palkintotuomarien sijoittamisen suhteen.
Hyvän kennelhengen mukaisesti tuomari on jäävi tehtäväänsä, jos hän on
 - koiran kasvattaja tai hoitaja
 - läheisessä työsuhteessa koiranomistajaan, esim. alainen
 - koiranomistajan läheinen omainen (veti, isä tai poika)
9. Valvottava tuomariryhmien työskentelyä maastossa siitä etukäteen ryhmille ilmoittamatta. Pyrittävä seuraamaan päivässä vähintään kahta ryhmää.
10. Otettava vastaan palkintotuomareiden koeselostukset ja tarkistettava arvostelukortit, joista on todettava ainakin
 - ajoaika
 - ominaisuuspisteet ja vastaavat rastit
 - loppuhukan syy.
11. Tarkistettava sihteerin merkinnät koirakohtaisissa pöytäkirjoissa ja koepöytäkirjoissa, tarkistettava palkintotuomareiden nimikirjoitukset sekä varmennettava pöytäkirjat allekirjoituksellaan.
12. Ylituomarikokelaan suhteen on meneteltävä kuten ko. ohjeissa on sanottu.
13. Ylituomarin on oltava sekä Kennelliiton että SDJ-FDK:n jäsen.
14. Ylituomari käyttäytyköön kokeissa esimerkillisellä tavalla.